

Transparentnost Srbija
Transparency Serbia

Transparentnost Srbija

pregled aktivnosti za period

8. - 14. jul 2017. godine

Bilten broj 28/2017

Sadržaj:

Aktivnosti	2
Pod lupom.....	3
Osuda zbog zloupotreba sa javnim nabavkama.....	3
Prvostepene osude za slučaj "Nuba invest"	4
Savetnici van kontrole antikorupcijske agencije	5
Koncesija za beogradski aerodrom - odgovor Komisije	6
Kandidati za Odbor antikorupcijske Agencije - za apsurdnu odluku još apsurdnije obrazloženje	6
Antikorupcijsko savetovalište ALAC.....	8
Toner za MUP.....	8
Zloupotreba sistematizacije	8
Mediji	9
EPS angažuje iste čitače brojila	9

Aktivnosti

U sezoni odmora, iako nije bilo sastanaka i okruglih stolova, TS je aktivna - radimo na aktuelnim projektima, a radi i naše Antikorupcijsko savetovalište. Od aktuelnih projekata izdajamo "Planovi integriteta - između korupcijskog rizika i antikorupcijske prakse" u kome utvrđujemo da li su rizici od korupcije bili prepoznati u planovima integriteta organa koji su potom zaista iskusili korupcijske slučajeve u praksi, šta su učinili da potom unaprede sistem prevencije i kako su to iskustvo iskoristili pri izradi planova u novom ciklusu, ove godine. Bliži se kraj projekta u kome smo pratili sprovođenje novog Zakona o javnim preduzećima. Utvrdili smo veliki broj slučajeva kršenja novog zakona, a najveće razočarenje svakako je da još nisu okončani konkursi i izabrani direktori po novom zakonu, tako da nema prilike ni da se utvrdi kako su sprovedene procedure koje su osmišljene, bar je tako obrazloženo, kako bi rezultirale profesionalizacijom menadžmenta.

Na konkursu Agencije za borbu protiv korupcije [dobili smo projekat](#) praćenja sprovođenja aktivnosti predviđenih Akcionim planom za poglavlje 23.

Antikorupcijsko savetovalište (ALAC) Transparentnosti Srbija je tokom prošle nedelje primilo 15 telefonska poziva na besplatni broj 0800 081 081, a još devet slučajeva otvorili smo na osnovu informacija dobijenih na mejlove ts@transparentnost.org.rs i savetovaliste@transparentnost.org.rs, poštom, lično (Pamotićeva 31/III) ili na osnovu informacija pronađenih na internetu i u pres klipingu. Na Fejsbuk stranici u protekloj nedelji objavili smo pet komentara u vezi sa našim aktivnostima, antikorupcijskim temama, tekstovima o korupciji. Na sajt smo postavili pet tekstova. U medijima su u protekloj nedelji objavljene 34 vesti ili priloga o aktivnostima naše organizacije ili vesti u kojima su citirani stavovi predstavnika TS.

Transparentnost Srbija

Prenosimo izbor tekstova koje smo objavili u prethodnoj sedmici:

Pod lupom

Osuda zbog zloupotreba sa javnim nabavkama

14. jul 2017.

Bivši predsednik opštine Alibunar, Danijel Kišmarton, osuđen je drugostepeno na šest godina zatvora zbog zloupotrebe službenog položaja, koje su u vezi sa javnim nabavkama. U to je uračunata i prethodna kazna od tri godine. Apelacioni sud je bivšeg predsednika obavezao da opštini nadoknadi 1,35 miliona dinara štete, a u preostalom delu potraživanja je Opštinu uputio na parnicu. On je bio uhapšen oktobra 2011. godine, dok je bio na funkciji, što je jedan od retkih primera te vrste. Tada je saopšteno da je izvršeno zbog potpuno drugog krivičnog dela - primanja mita od 5 hiljada evra, u vezi sa dodelom poljoprivrednog zemljišta na korišćenje.

Kišmarton je osuđen jer je 1. do 5. oktobra 2010. godine naložio trošenje iznosa od 5.600.000 dinara koje je Komesarijat za izbeglice uplatio Opštini za nabavku građevinskog materijala namenjenog poboljšanju života interno raseljenih lica i za pomoć porodicama izbeglih i interno raseljenih lica u ekonomskom osnaživanju i osamostaljivanju. Druga zloupotreba je to što je pribavio sebi imovinsku korist u iznosu od 214.444 dinara, tako što je u ime Opštine organizovao izvođenje radova na rekonstrukciji i adaptaciji poslovnog prostora u Vladimirovcu na lokalu „Centar 2“ bez prethodno sprovedenog postupka javnih nabavki i pribavljanja projektno tehničke dokumentacije i odobrenja za izgradnju, kao i bez zaključenog ugovora sa izvođačem radova. U dalekosežne posledice

ubraja se to što Opština Alibunar upravo zbog učinjenih nepravilnosti u dodeli sredstava izbeglim i raseljenim licima neće moći da aplicira i ostvari pravo na dodelu pomoći toj kategoriji stanovništva, zaključio je Apelacioni sud.

Vest nije dovoljno precizna u pogledu zloupotreba o kojima je reč, jer se ne vidi koliko je bila vredna javna nabavka koju je Kišmarton "preskočio" u drugom primeru (da li je vrednost cele nabavke pripisana njemu kao imovinska korist), niti se iz prvog primera vidi da li on uopšte nije imao pravo da nalaže isplate novca namenjenog izbeglicama ili je to činio na nepravilan način. Ne vidi se ni zašto je sud opštini dosudio upravo 1,35 miliona dinara štete, jer se taj iznos ne poklapa ni sa jednim drugim. Da bi borba protiv korupcije mogla da bude efikasnija i vesti o razrešenim slučajevima treba da sadrže više informacija koje su bitne da se razume suština kršenja zakona, načina na koji je ono otkriveno i mogućnosti da se slični slučajevi spreče u budućnosti.

Prvostepene osude za slučaj "Nuba invest"

13. jul 2017.

U Srbiji je sudska osuda protiv bivšeg ministra i jednog aktuelnog direktora javnog preduzeća bitan događaj, bez obzira na kontroverze oko samog predmeta i onoga što mu je prethodilo. Naime, mi ne samo da nemamo rezultate u nečemu što bi bila neselektivna borba protiv "korupcije na visokom nivou" (za šta već 13 godina postoje zakonske i institucionalne pretpostavke), već takvih rezultata nema čak ni u situacijama kada bi se osude mogle tumačiti kao revanšizam prema predstavnicima "bivšeg režima".

Slučaj "Nuba invest", kao jedan od neprivatizacionih slučajeva iz paketa "24 privatizacije", to jest [24 izveštaja](#) Saveta za borbu protiv korupcije, čeka na svoje razrešenje od 3.12.2010, a krivični postupak od 2012, kada je u jeku najglasnijih najava borbe protiv korupcije tadašnji PPV Vučić obećao rešavanje. Štaviše, ubrzo je [izjavio](#) i da su svi osim jednog i razrešeni, a da javnost [nije dobila odgovore](#) na suštinski bitna pitanja ni tada ni kasnije.

Optužnica (a verovatno i presuda) protiv Dulića, Janjića i Drobnjaka kaže da su njih trojica 2009. godine izdali lokacijske i građevinske dozvole za postavljanje mreže optičkih kablova na državnim putevima preduzeću "Nuba invest" iako ta slovenačka firma nije imala neophodnu dokumentaciju i na taj način pribavili firmi imovinsku korist u iznosu od preko osam miliona dinara.

Bivši ministar Dulić se tereti da je dao usmeni nalog svom pomoćniku Janjiću da se izdaju lokacijske i građevinske dozvole za postavljanje optičkih kablova iako preduzeće nije imalo

neophodnu dokumentaciju u skladu sa Zakonom o planiranju i izgradnji i Zakonom o javnim putevima. Janjić je, prema optužnici, prihvatio usmeni nalog Dulića, a Drobnjak, koji je i tada bio direktor JP "Putevi Srbije" je izdao 18. septembra 2009. sporne dozvole iako za to nisu bili ispunjeni neophodni uslovi. Prema tvrdnjama Tužilaštva, izdavanjem zahtevanih dozvola omogućeno je "Nubi" da pristupi izgradnji optičke mreže kablova na državnim putevima kojima upravljaju "Putevi Srbije" i to na najvažnijim koridorima od Beograda do granice sa Hrvatskom, Mađarskom, Rumunijom, Bugarskom i Makedonijom. Na taj način, to preduzeće je, kako [kaže tužilaštvo](#), steklo dominaciju nad javnim putevima i njihovoj eksploataciji. Ono je steklo povlašćeni položaj u odnosu na druge zainteresovane investitore koji su se ministarstvu obraćali sa istim zahtevima.

Glavni problem ili makar dilema koja stoji iza ove krivično-pravne priče (osim za osuđene i njihove porodice) nije to da li će na kraju neko otići u zatvor, već nešto drugo: optužnica i prvostepena presuda kažu da su visoki državni funkcioneri zloupotrebili svoj položaj (i rizikovali i slobodu, imetak i ugled) da bi doneli

prednost na tržištu jednoj kompaniji na uštrb njenih konkurenata, a da se za to uopšte ne vidi motiv. Optužnicom nije obuhvaćen niko iz te kompanije koji bi ih motivisao da preuzmu ovaj rizik. Štaviše, nema informacija ni o tome da li su akti nekadašnjeg Ministarstva urbanizma i JP Putevi Srbije, za koje se u optužnici kaže da su nezakoniti i štetni kasnije oglašeni ništavim.

Drugo pitanje koje se neizbežno javlja povodom ove presude jeste odnos državnih organa prema partnerima iz poslovnog sveta. Kada postane legitimno i poželjno da političari "otklanjaju birokratske prepreke", "dovode investitore" i bave se sličnim poslovno-posredničkim aktivnostima umesto da vode politiku i/ili rukovode državnom upravom, granica između ponašanja koje će biti ovenčano slavom ili voditi u zatvor postaje veoma porozna ili čak potpuno proizvoljna. U najboljem slučaju, razlika između zakonitog i nezakonitog postupanja svodi se na голу formu. Tako, ako se neka firma privileguje dodelom vrednog državnog zemljišta bez nadmetanja ili kršenjem urbanističkih pravila, to postaje legalno kada je zaobilazanje zakona izvedeno npr. kroz formu međunarodnog ugovora ili je pokriveno jednodržavnim "specijalnim zakonom" (kao u slučaju "Beograda na vodi").

Treće pitanje odnosi se na dalju sudbinu "večitog" direktora "Puteva". Zakon o javnim preduzećima nalaže da mandat direktora prestane nakon izricanja kazne zatvora i postavlja prepreku da kandidat bude izabran za direktora ako je bio osuđen na kaznu zatvora dužu od pola godine. Međutim, aktuelna osuda v.d. direktora Drobnjaka nije još uvek pravosnažna, tako da nema prepreke da on nastavi svoje "vršenje dužnosti", pa čak ni da bude izabran na konkursu za direktora u punom mandatu.

Savetnici van kontrole antikorupcijske agencije

12. jul 2017.

Savetnici funkcionera i državnih organa, kao i članovi radnih tela ne smatraju se javnim funkcionerima ni po aktuelnom Zakonu o Agenciji za borbu protiv korupcije, ni po nacrtu novog. Imajući u vidu da je njihov uticaj na donošenje odluka u nekim slučajevima znan, to je jedan od najvećih propusta zakonskih rešenja. U svakom slučaju, reč je o licima kod kojih je rizik od javljanja korupcije svakako veći nego kod članova školskih odbora.

"Novosti", u tekstu o imovinskim kartama prethodnog i novog predsednika, pišu: "predsednik i članovi Nacionalnog saveta za saradnju za Rusijom i Kinom ne smatraju se funkcionerima. Kako navode u Agenciji, to konkretno znači da Tomislav Nikolić, koji je nedavno preuzeo dužnost predsednika Saveta, nema obavezu da pošalje novi izveštaj o imovini.

On će, međutim, sve do 31. januara 2018. godine, biti dužan da dostavi vanredni izveštaj ukoliko mu se imetak bitio promeni." Podsećamo da problem ne predstavlja samo to što članovi ovog novoformiranog tela nisu funkcioneri.

Kad je reč o savetnicima, naročito onih u Vladi, ne postoji čak ni potpuna evidencija svih lica koja vrše tu ulogu, kao ni pravnog modaliteta njihovog angažovanja, a kamoli kontrola prijavljene imovine i prihoda od strane Agencije za borbu protiv korupcije.

Koncesija za beogradski aerodrom - odgovor Komisije

11. jul 2017.

Komunikacija sa državnim organima se nastavlja, ali i dalje nema ni jedne informacije na osnovu koje bi se moglo zaključiti da je upravo koncesija najbolje rešenje za unapređenje poslovanja i iskorišćavanje potencijala beogradskog aerodroma. Pošto je Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti doneo rešenje kojim je naložio Komisiji za javno - privatno partnerstvo da nam dostavi svoje mišljenje o predlogu projekta ove koncesije, stigao je i odgovor Komisije.

KJPP se u dopisu poziva na svoj prethodni dopis koji nam je navodno uputila krajem aprila. Tvrde da svoje mišljenje ne mogu da dostave zato što je ono postalo sastavni deo dokumentacije o koncesiji, a cela ta dokumentacija je proglašena za strogo poverljivu odlukom Vlade. Sudeći po rešenju Poverenika, Komisija nije isticala ovaj argument u uobičajenoj proceduri odgovora na žalbu. Kada se pitanje tačnosti tvdnji o ranojoj dostavi informacija stavi na stranu, ostaje suštinski problem. Organ vlasti može da uskrati pristup informacijama zato što su neki dokumenti i

podaci označeni kao poverljive, ali to uvek čini tako što donese rešenje (što Komisija nije učinila) i tako što prethodno razmotri neophodnost primene takve mere u konkretnom slučaju, na osnovu odredaba Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja (što Komisija takođe nije učinila). Zbog toga bismo izjavili žalbu i da smo zaista dobili krajem aprila dopis Komisije.

Okolnost da je poverljivost odredio drugi organ (u ovom slučaju Vlada), ne oslobađa Komisiju za javno - privatno partnerstvo odgovornosti da u potpunosti sprovede postupak u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja, a po potrebi i Zakona o tajnosti podataka, tako što bi ukazala Vladi na to da je potrebno deklasifikovati pojedine delove svog predloga, jer nema valjanog razloga da se celi dokument tretira kao strogo poverljiv.

Kandidati za Odbor antikorupcijske Agencije - za apsurdnu odluku još apsurdnije obrazloženje

10. jul 2017.

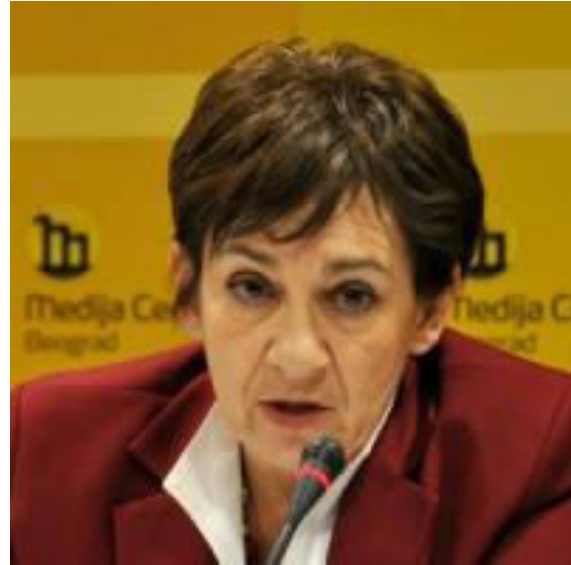
Članovi skupštinskog Odbora za pravosuđe su negde između 13. juna i 6. jula ove godine saznali da Tomislav Nikolić nije više predsednik države a da Saša Janković nije više ombudsman. Naime, ovo telo je u junu podržalo predloge kandidata za članove Odbora Agencije za borbu protiv korupcije koji potiču od Predsednika i od Zaštitnika građana/ Poverenika za informacije (zajednički kandidat). Šestog jula su zaključili da ipak ne treba da ih podrže, već da "daju šansu" novom predsedniku (Vučiću) da predloži svog kandidata, i novom ombudsmanu (koji još nije ni predložen) da se i on uključi u ovaj proces. Takva odluka je očigledno bila suštinski neispravna, jer predlozi dolaze iz

strana br 6

institucija, i ne predstavljaju nikakvo lično pravo nosilaca funkcije predsednika Republike ili Zaštitnika građana. Pored toga su izazvali dodatnu konfuziju govoreći o "povlačenju predloga" (mogli su samo da povuku prethodno dato pozitivno mišljenje o konkretnim kandidatima), na šta je reagovao poverenik za informacije javnim pismom Odboru i saopštenjem goo.gl/CRic72.

U najboljem slučaju, cilj ovih pravnih ili (kvazi)pravnih akrobacija bio je da se umesto kandidata T. Nikolića izabere kandidat A. Vučića. Da Odbor nije 13. juna dao pozitivno mišljenje na Nikolićev predlog, sve je moglo da se izvede u tišini, tako što bi novi predsednik povukao predlog svog prethodnika i dao novi. Ovako, čitava stvar je morala da postane vidljiva, a kako bi sve izgledalo kao "principijelno" pronađen je još jedan naoko sličan primer, pa je "povučen predlog" na kojem se nalazi potpis bivšeg zaštitnika građana S. Jankovića. Ma koliko ovo bilo loše, još lošije bi bilo da je skupštinski odbor zaista hteo da poruči ono što bi se takođe moglo protumačiti - da to skupštinsko telo ne priznaje da institucija Zaštitnika građana postoji i funkcioniše u punom kapacitetu. Naime, sve i kada bi za predlog kandidata za Odbor Agencije bilo relevantno to što je S. Janković u međuvremenu podneo ostavku (a nije), ta institucija i sada radi u punom kapacitetu, sa jednim od zamenika Zaštitnika građana (Miloš Janković) koji ima sva prava i dužnosti kao što će ih imati i budući ombudsman. Predlog koji su pre više od dve godine dali Šabić i Janković ispred svojih institucija ostaje validan sve dok ne bude povučen. Odbor o tom predlogu može da da pozitivno ili negativno mišljenje, Skupština može da ga prihvati ili ne, ali predlog ostaje na snazi sve dok ga predlagači, zajedničkom odlukom, ne povuku.

Na današnjoj sednici je Odbor za pravosuđe prevazišao svoja prethodna dostignuća u apsurdizaciji primene zakona u Republici Srbiji. Predsednik P. Petrović, je prvo rekao "nije želeo da polemíše" goo.gl/RPKr63 sa R. Šabićem. Da je zaista na tome i završio, samo bi se nastavilo dosledno ignorisanje predloga za članicu Odbora Agencije (Vida Petrović - Škero) koji su dala dva nezavisna organa. Takvo ignorisanje je moguće jer Odbor nema rok da se izjasni o kandidatima. Međutim, on je u nastavku "zbog javnosti" kritikovao predlagače (Šabića i Jankovića) osporavajući podobnost V. Petrović - Škero zbog toga što je ona bila navodno kažnjena zbog kršenja Zakona o Agenciji. Iznošenje negativnog mišljenja o kandidatima jeste pravo i Odbora i narodnih poslanika. U ovom slučaju je, međutim, taj "argument" više nego apsurdan - pre manje od mesec dana su članovi tog istog Odbora, na predlog P. Petrovića o Vidi Petrović - Škero dali pozitivno mišljenje!

Antikorupcijsko savetovalište ALAC

Prenosimo dva slučaja iz prakse našeg Antikorupcijskog savetovališta:

Toner za MUP

TS je dobio prijavu u vezi sa interesantnim slučajem koji se odnosi na potrošnju tonera u Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srbije. Prema prijavi, tvrdi se da je ministarstvo na godišnjem nivou imalo nabavke tonera u vrednosti od četiri miliona evra, a da to ne odgovara realnoj potrošnji prilikom obavljanja posla. Drugi problem odnosi se na cene tonera, za koje se smatra da su prilikom postupka pribavljanja podignute na nivo iznad tržišnog. S obzirom na to da se najverovatnije radi o postupku javne nabavke, trebalo bi da se lako uoči da li je bilo diskriminacije ili dogovora prilikom nabavke ovih dobara. Takođe, moguće je utvrđivati i svrsishodnost predmeta, pa ćemo i na taj način pokušati da proverimo da li je bilo realnih potreba za ovim količinama.

Zloupotreba sistematizacije

Stigla nam je i zanimljiva prijava u vezi sa angažovanjem lica za obavljanje poslova u određenim ustanovama u zdravstvenom sistemu u RS. Podnosioci prijave smatraju da je došlo do zloupotreba sistematizacije rada, te da je njenim izmenama omogućeno da se pojavi potreba za određenim kadrovima koji u relnosti predstavljaju čak i višak. Tvrde da su čelnici naložili izmene akta o sistematizaciji kako bi „izmislili“ radna mesta za lica koje imaju nameru da angažuju. Pokušaćemo da pribavimo akt koji uređuje sistematizaciju rada, te dodatne dokumente koji bi trebalo da objasne namere čelnika, te nakon toga damo određeni zaključak.

Mediji

EPS angažuje iste čitače brojila

Birn, A.Đorđević, 12. jul 2017.

Elektroprivreda Srbije (EPS) dodelila posao očitavanja brojila konzorcijumu preduzeća koji je prethodni ugovor za isti posao prekršio bar po dva osnova - isporučio je uvećane račune za struju i nije očitavao sva brojila

U aprilu 2017. godine EPS je raspisao tender za očitavanje brojila, sedam meseci nakon što je za ovaj posao sklopljen ugovor sa konzorcijumom firmi koji predvodi kompanija Sequester (Sikvester). U junu je tender završen, a [pobedio je isti konzorcijum kao i u avgustu 2016. godine.](#)

Razlozi za raspisivanje novog tendera nisu jasni, s obzirom na to da je prethodni ugovor ostavljao mogućnost saradnje na dve godine. Vlasnik Sikvestera kaže da se radi o regularnoj proceduri, dok predsednik Nadzornog odbora EPS-a Branko Kovačević tvrdi da je prethodni ugovor raskinut jer konzorcijum nije valjano radio svoj posao. „Prethodni tender je pao zbog problema sa pogrešnim računima za struju i prekinut je ugovor sa tim konzorcijumom“, rekao je Kovačević za BIRN.

Sa druge strane, Dejan Jeremić, predvodnik konzorcijuma koji je pobedio na oba tendera, negira ove tvrdnje predsednika Nadzornog odbora EPS-a. „Tvrdnje profesora Kovačevića ni približno nisu tačne. Nikakvog raskidanja nije bilo, nego je prethodni ugovor potpisan na dve godine sa ograničenjem finansijskih sredstava po Zakonu o javnim nabavkama. S obzirom na to da su finansijska sredstva po tom ugovoru istekla u maju, mi smo izašli iz tog ugovora i raspisana je nova nabavka“, rekao je Jeremić za BIRN.

Milorad Grčić, v.d. direktora EPS-a, ne odgovora na pitanja BIRN-a u vezi sa ovim poslom, ni šest dana nakon što su mu upućena elektronskom poštom.

Iako je raspisan novi tender, procedura izbora najpovoljnije ponude, kao i uslovi novog ugovora skoro da su identični onome iz avgusta 2016. godine. To se pre svega odnosi na cenu od 39,99 dinara po očitanoj brojilu.

[BIRN je u januaru 2017. godine objavio istraživanje](#) u kome je predočeno da je cena od 39,99 dinara po brojilu najmanje duplo veća od onoga što se naplaćivalo pre toga za tu vrstu usluge. Istraživanje je

EPS angažuje iste čitače brojila

Elektroprivreda Srbije (EPS) dodelila posao očitavanja brojila konzorcijumu preduzeća koji je prekršio bar po dva osnova - isporučio je uvećane račune za struju i nije očitavao sva brojila

pokazalo da je cena očitavanja u urbanim naseljima, gde su brojila gušće raspoređena i gde se lakše i brže očitavaju, iznosila oko 10 dinara, dok je za ruralna naselja prosečna cena bila 30 dinara.

Prema uslovima tendera iz avgusta 2016. godine, kao i tendera iz aprila 2017. godine, cena je ista za sva brojila, bez obzira da li su u gradu ili u manjim mestima i selima.

[Od avgusta 2016. godine po prvi put je posao očitavanja brojila na teritoriji cele Srbije prepušten jednoj kompaniji](#), to jest, jednom konzorcijumu preduzeća. Ova promena sistema očitavanja brojila je samo posle par meseci dovela do skandala sa uvećanim računima za struju za decembar 2016. godine.

Tadašnji premijer Aleksandar Vučić direktno je uperio prst u čitače brojila, to jest, u firmu, koja očitava brojila, kao odgovorne za uvećane račune. „Neprihvatljivo je da neko 'izmišlja' visinu računa, jer želi da ostane u toploj sobi i mrzi ga da ide i očitava struju“, izjavio je Vučić na konferenciji za novinare 22. januara 2017. godine. On je tada najavio istragu i kažnjavanje odgovornih i rekao je da je upozorio v.d. direktora EPS-a Milorada Grčića zbog ovog skandala.

Predsednik Nadzornog odbora EPS-a je za BIRN izjavio da je imao uvid u izveštaj komisije koja je radila istragu ovim povodom i da je utvrđena odgovornost konzorcijuma, od koga su naplaćeni penali za neizvršenje pojedinih stavki iz ugovora. „Postoji zapisnik o primopredaji i tamo se vidi šta je istina, a iz njihovog zapisnika se vidi da četiri posto nije očitano“, odgovara predsednik Nadzornog odbora EPS-a Kovačević.

Ove navode negira vlasnik firme Sikvester, tvrdeći da je konzorcijum koji predvodi njegova kompanija uradio besprekoran posao.

V.d. direktora Grčić nije želeo da odgovori na pitanje BIRN-a o rezultatima rada unutrašnje kontrole i odgovornosti za pogrešno čitanje brojila koje je dovelo do neispravnih računa građana za utrošenu električnu energiju.

Na pitanje kako komentariše činjenicu da iste firme koje su već prekršile sporazum i loše očitavale brojila ponovo rade taj posao, predsednik Nadzornog odbora EPS-a Branko Kovačević odgovora: „Nije logično da neko ko je zabrljao ponovo dobije posao, ali pretpostavljam da nisu imali dve validne ponude i mogućnost izbora, a posao mora da se uradi, brojila moraju da se očitaju“.

Kao i na prethodnom tenderu, bile su samo dve ponude, od kojih konkurentska ponuda nije ispunjavala ni jedan uslov.

Uslovima tendera je predviđeno da se očitava tri miliona brojila, za razliku od prethodnog puta kada je traženo da se očitava 3,5 miliona brojila. Sada je cena za mesec dana 123 miliona dinara. Na tri miliona brojila dolazi se do cifre od 40 dinara po brojilu, što je identično ceni na prošlom tenderu, jer je tada ponuda bila 140 miliona dinara za 3,5 miliona brojila.

Pobednički konzorcijum i dalje predvodi kompanija Sikvester, s tom razlikom da su dve kompanije napustile grupaciju, a jedna nova kompanija je pridružena.

Čitanje struje mobilnim telefonom

Izvestan broj čitača brojila je do sada koristio mobilnu aplikaciju za očitavanje potrošnje, a uskoro bi svih 6,000 čitača trebalo da bude opremljeno ovom novom tehnologijom. Čitanje brojila uz pomoć mobilne aplikacije podrazumeva da svaki čitač umesto ručno, kao do sada, mobilnim telefonom zabeleži potrošnju. Podaci se istog trena arhiviraju u jedinstvenu bazu. Ova tehnologija garantuje mnogo veću preciznost i tačnost očitanih podataka.

Tender za projekat automatskog očitavanja brojila uz pomoć mobilnih telefona raspisan je još u maju 2016. godine, a okončan je nakon godinu dana u maju 2017. godine. U tom period podneto je sedam zahteva za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki i dva puta je obustavljen postupak.

Iako je, očigledno, bilo veliko interesovanje za ovaj posao, na kraju se došlo do samo jedne zajedničke ponude firmi Tcom i Asseco iz Beograda. Pre dve godine ove dve kompanije su pobedile [na tenderu za očitavanje 800,000 brojila](#), a sada su sklopile ugovor sa EPS-om za ostalih 2,5 miliona brojila. [Vrednost ugovora je 600 miliona dinara bez PDV-a.](#)

Kompanija Tcom je u vlasništvu Jelene Stanivuković, Voje Jovanovića i kompanije Perseus, u vlasništvu Ivana Vasića. Kompanija Asseco iz Beograda je deo međunarodne grupacije koja ima predstavništva u skoro svim zemljama jugoistočne Evrope. Asseco je imenovanjem premijerke Ane Brnabić ušao u žižu javnosti, pošto je njen brat Igor Brnabić zakonski zastupnik kompanije. Prilikom javne rasprave u Skupštini Ana Brnabić je izjavila da joj je u Agenciji za borbu protiv korupcije preporučeno da kada pobedi firma u kojoj je njen brat, dostavi dokumentaciju kako bi oni ocenili da li je eventualno bilo sukoba interesa.

